

POSTANOWIENIE

Dnia 9 marca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania B. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych o rentę z tytułu niezdolności do
pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 9 marca 2012 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 11 maja 2011 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 11 maja 2011 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację B. S. od wyroku z dnia 28 października 2010 r. Sądu Okręgowego, którym oddalono odwołanie wnioskodawczyni od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 29 września 2009 r. odmawiającej jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku wnioskodawczyni zarzuciła: I. naruszenie prawa materialnego, poprzez: 1) błędną wykładnię art. 12 ust. 3 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm., powoływanej dalej jako ustawa emerytalna) i przyjęcie, że skarżąca nie jest częściowo niezdolna do pracy, gdyż nie utraciła zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji, pomimo że stwierdzone u niej schorzenia uniemożliwiają wykonywanie wyuczonego zawodu (sprzedawca), a

także podjęcie innej pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji; 2) niezastosowanie art. 57 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 12 ust. 1 i 3 ustawy emerytalnej, przez pominięcie socjalno-ekonomicznego aspektu niezdolności do pracy ubezpieczonej i przyjęcie, że skarżąca nie jest częściowo niezdolna do pracy, a zatem nie przysługuje jej prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy; II. naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 391 § 1 w związku z art. 328 § 2 k.p.c., poprzez „nierozpoznanie istoty sprawy polegającej na nieodniesieniu się przez Sąd w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do obiektywnej możliwości podjęcia przez wnioskodawczynię zatrudnienia zgodnego z wiekiem i poziomem posiadanych kwalifikacji, wykształcenia i zdolności psychofizycznych, co uniemożliwia kontrolę instancyjną”.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez przyznanie wnioskodawczyni prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniony został jej oczywistą zasadnością z uwagi na rażące naruszenie art. 12 i 13 ustawy emerytalnej poprzez pominięcie socjalno-ekonomicznego aspektu niezdolności do pracy, który jest równoprawny z aspektem medycznym w dokonywaniu oceny możliwości podejmowania pracy zgodnej z kwalifikacjami. W tym zakresie skarżąca wskazała na poglądy Sądu Najwyższego wyrażone, między innymi, w wyroku z dnia 24 sierpnia 2010 r., I UK 64/10 (LEX nr 653663).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów

prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek. Poprzestanie w tym zakresie na sformułowaniu podstaw kasacyjnych i ich uzasadnieniu jest niewystarczające, bo chociaż przy konstruowaniu obu wymaganych elementów skargi argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy bada je na różnych etapach postępowania kasacyjnego.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia konkretnych i powołanych w podstawach kasacyjnych przepisów prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną.

Skarżąca w ogóle nie podejmuje próby wykazania istnienia tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Orzecznictwo Sądu Najwyższego w kwestii przesłanek nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy jest bogate i ugruntowane. Już w wyroku z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 675/98

(OSNAPiUS 2000 nr 16, poz. 624), jaki zapadł pod rządami poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.), Sąd Najwyższy wskazał, że ocena istnienia niezdolności do pracy powinna uwzględniać aspekt biologiczny (medyczny) oraz obiektywną możliwość podjęcia przez ubezpieczonego dotychczasowego lub innego zatrudnienia, zgodnie z poziomem jego kwalifikacji, wykształcenia, wieku i predyspozycji psychofizycznych. Ta linia orzecznictwa jest kontynuowana także pod rządami obowiązującej ustawy emerytalnej. Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, że o niezdolności do pracy nie decyduje biologiczny stan kalectwa lub choroby, niemający wpływu na zdolność do pracy, lecz koniunkcja niezdolności do pracy z niezdolnością do przekwalifikowania się do innego zawodu (wyrok z dnia 14 czerwca 2005 r., I UK 278/04, LEX nr 375618); że niezdolność do wykonywania pracy dotychczasowej nie jest wystarczająca do nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli wiek, poziom wykształcenia i predyspozycje psychofizyczne usprawiedliwiają rokowanie, iż mimo upośledzenia organizmu możliwe jest podjęcie innej pracy w tym samym zawodzie albo po przekwalifikowaniu zawodowym (wyrok z dnia 29 czerwca 2005 r., I UK 299/04, OSNP 2006 nr 5-6, poz. 93); że istnienie schorzeń powodujących konieczność pozostawania w stałym leczeniu nie stanowi samodzielnej przyczyny uznania częściowej niezdolności do pracy, chociaż w pewnych okresach wymaga czasowych zwolnień lekarskich (wyrok z dnia 12 lipca 2005 r. II UK 288/04, OSNP 2006 nr 5-6, poz. 99). W wyrokach z dnia 9 marca 2006 r., II UK 98/05 (OSNP 2007 nr 5-6, poz. 77) oraz z dnia 18 maja 2006 r., II UK 156/05 (Lex Polonica nr 1917665) Sąd Najwyższy wyraźnie zaznaczył, że uprawnienia do renty z tytułu niezdolności do pracy nie można wywodzić jedynie z przesłanek przewidzianych w art. 13 ustawy o emeryturach i rentach, bowiem odnoszą się one tylko do ustalania stopnia lub trwałości niezdolności do pracy. Te przesłanki nie mają znaczenia, jeżeli aspekt biologiczny (medyczny) wskazuje na zachowanie zdolności do pracy. Również w wyroku z dnia 25 stycznia 2010 r., I UK 215/09 (LEX nr 577815) stwierdzono, że okoliczności określone w art. 13 ust. 1 ustawy emerytalnej nie dotyczą osoby, która zachowała zdolność do zatrudnienia w ramach posiadanych

kwalifikacji formalnych lub rzeczywistych. Nic innego nie wynika również z przywołanego przez skarżącą wyroku z dnia 24 sierpnia 2010 r., I UK 64/10.

Z niezakwestionowanych w skardze kasacyjnej ustaleń faktycznych wynika, że u wnioskodawczynie nie stwierdza się naruszeń sprawności organizmu w stopniu powodującym niezdolność do pracy, a treść uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazuje na to, iż skarżącej w rzeczywistości chodzi o ocenę prawidłowości stanowiska Sądu Apelacyjnego w tym przedmiocie. Taka okoliczność nie stanowi jednak ustawowej przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.